

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۷/۲۷

اسحق نگارگر

درس عبرتی از تاریخ و تجربه:

چندسال پیش یک وکیل مدافع هندی تبار برتانیه به نام ستیش کمار برای من تیلون کرد و گفت که من سخت به کمکت نیاز دارم باهم به زندان ونسن گرین میرویم که در آنجا دو افغان پشتوزبان زندانی استند و من برای دفاع ایشان ناگزیرم با آنان صحبت کنم ولی زبان شان پشتو است و ترجمان من که ایرانیست پشتورا نمیفهمد. من به شوخی برایش گفتم: «من در کشور خود بسیار زندان آزموده ام و اینک خودت در کشور میزبان هم مرابه زندان میبری» او هم به خنده گفت: «مطمئنأتر از آنجا بیرون می آرم و نمیگذارم نگاهت دارند.» به هر صورت آنجا رفتیم. دو هموطن پکتیاوال زندانی و متهم به قتل یک گُرد بودند. آنان در جزیان جنگ با قیچی به جان آن گُرد افتاده سبب قتل او شده بودند اما چرا با قیچی؟ اینان همه باهم در گردهای نوش پیاز کار میگردند و نوش پیازها را دسته بندی کرده در صندوقهای نهادند و آماده فرستادن به سوپرمارکتها میساختند و قیچی وسیله کارشان بود. در محل کار باگردی که در صنف شان کار میکرد درمی افتند و با قیچی های خویش اورا میزنند چنانکه او از زخم ها جان بدر نمی برد و می میرد. دلیل جنگ این که گردی یک هموطن افغان شان را که اتفاقاً هزاره بود با سلی میزند و این دو به جان آن گرد می افتند و اورا تا سرحد مرگ قیچی کاری میکنند. من به این دو افغان گفتم: شما که در وطن خود باهم در جنگ استید در اینجا چطور برای دفاع از آن هموطن هزاره یک بیچاره و مسافر را کشتید و وسیله رابا قتل پاسخ گفتید؟ یکی از آن دو پاسخ داد: «چه چی موروطن کی کووداز مورخپل کاردی خوپردی خوک دی چی ز مورپریو هیوانوال باندی لاس بورته کری؟» افغانها همیشه همین گونه عمل کرده اند و آنانرا در وطن شان نیز تجاوز خارجی با هم برادر ساخته است. میرویس خان هوتک باهمه مردم دست به هم میدهد و گرگین را میگذرد دولت هوتکی را بوجود می آرد. در هنگام احمدشاه بابا درانی درویش علی خان هزاره والی هرات و رضا قلیخان قزلباش خزانه دار و به اصطلاح امروز وزیر مالییه احمدشاه درانی است. پادشاهان سدوزایی نیز از راه ازدواج و همخونی با دیگر اقوام قدرت خود را نگاه میدارند. تجاوز انگلیس سران مقاومت را که ریشه های گوناگون قومی دارند باهم متحد میسازد. در جزیان پیکار با شوروی هم همه باهم پیکار میکنند و شوروی را بیرون میرانند. اینک باز تجربه و تاریخ بر افغانها فریاد می زند که وقتی احمدشاه در قندهار نعره الله اکبر بلند میکرد در پنجاب و لاهور دلها به لرزه می افتاد ولی امروز افغانها مصداق شعر حمید ماشوخیل گردیده اند یعنی:

خه زمري كره زمانى دتماشو نئوخی بي په غار گيدر پيشو

«زمانه شیر را عجب مضحکه ساخت که اکنون روباه و پشک داخل لانه او میشوند»

امروز هر مصیبت که بر افغان می آید از نفاق و چند دستگی خودش است. من حیرانم که چرا افغانها از خود نمی پرسند که چرا ما نمیتوانیم در امور دیگر کشورها مداخله کنیم که همه به سوی کشور بی در و بی دروازه ما هجوم آورده اند؟ راز قوت دیگران در ضعف ماست. به گفته حامد کرزی ما شیر استیم ولی من از خود بر آن می افزایم که این شیرنه تنها جنگ و دندان ندارد که حتی نیروی فریاد هم ندارد و اگر روباه و پشک در لانه اش آمده اند شیر دیگران فریاد عداسای خویش را هم ندارد که بگوید «برویدگم شوید و مرا به حال خودم بگذارید» ما ضعیف استیم - ضعیف در اقتصاد؛ ضعیف در سیاست؛ ضعیف در استفاده از ثروتهای خداداد زیرزمینی و روزمینی خود خلص کلام اینکه به یک مردم گرسنه و گدا بدل شده ایم که کاسه گدایی ما هرگز پر نمیشود و از پول گدایی از بس خاصه خرجی و بلند پروازی کرده ایم جهان نیز دیگر مارا گدای سامره میداند و با اکراه در کاسه گدایی ما دیناری می افگند. حالت ما بیش از این زارتر نمیشود. شیر بی جنگ و دندان و فرومانده از فریاد راهیچ کس جدی نمیگیرد. این جامعه

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

سخت به مردانی چون نایب امین الله خان؛ محمدجانخان وردک؛ میرچچه خان رس رسان کوهدامنی ومیرمسجدی خان کوهستانی یعنی دلاوران اینارگرنیاز دارد که به قول سنائی غزنوی:

از این مُشتی ریاستجوی رعنا کارنگشاید مسلمانان ز سلیمان جوی و دردِ دین ز بودرداء

آری سیاست باید در دست نسل جوان بیفتد که قصد زنده ساختن ملت خود را داشته باشند نه به دست سیاستمداران معامله گر که امروز دروازه این ارباب را می کوبند و فردا به سراغ اربابِ دیگر میروند و شمار با سوادان در عصرشان کم ولی شمار جوانان مبتلا به موادمخدر تا بخواهی زیاد شده است و زیاد شده میروند.

فاعتبروا یا اولی الابصار نگارگر ۲۷ جولای ۲۰۱۹ برمنگهم